

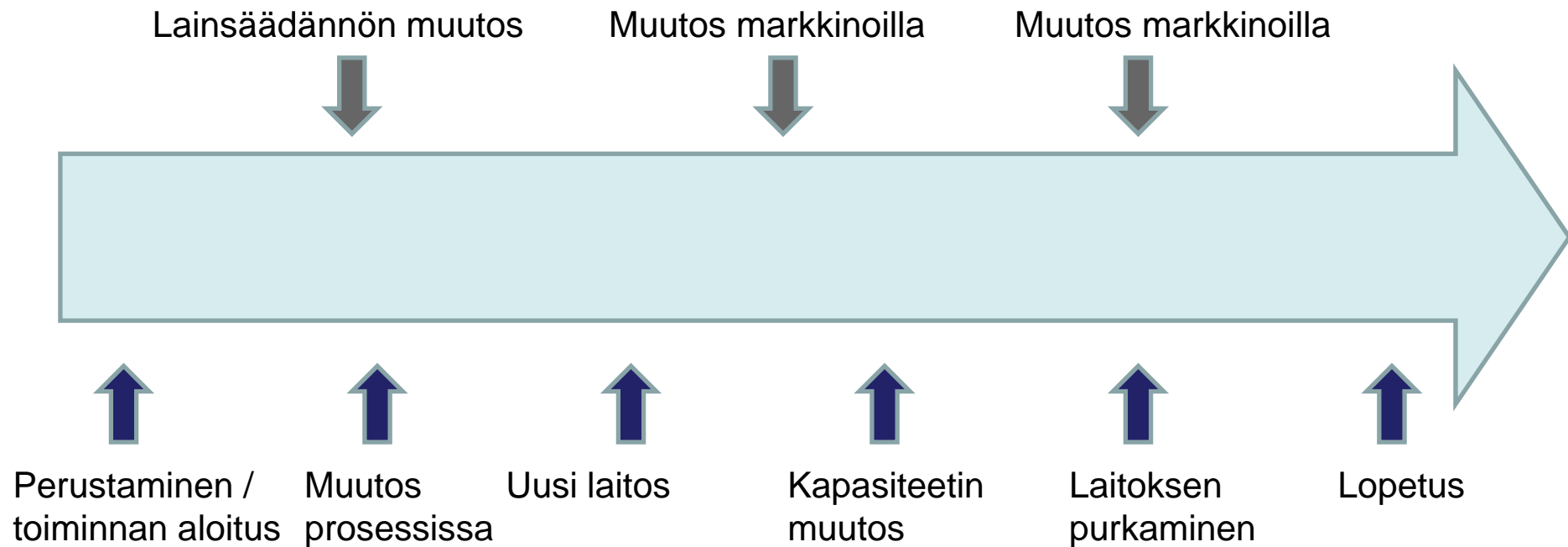
24.9.2012 Riitta Viikala

AJANKOHTAISTA JÄTELAKIUUDISTUKSESTA

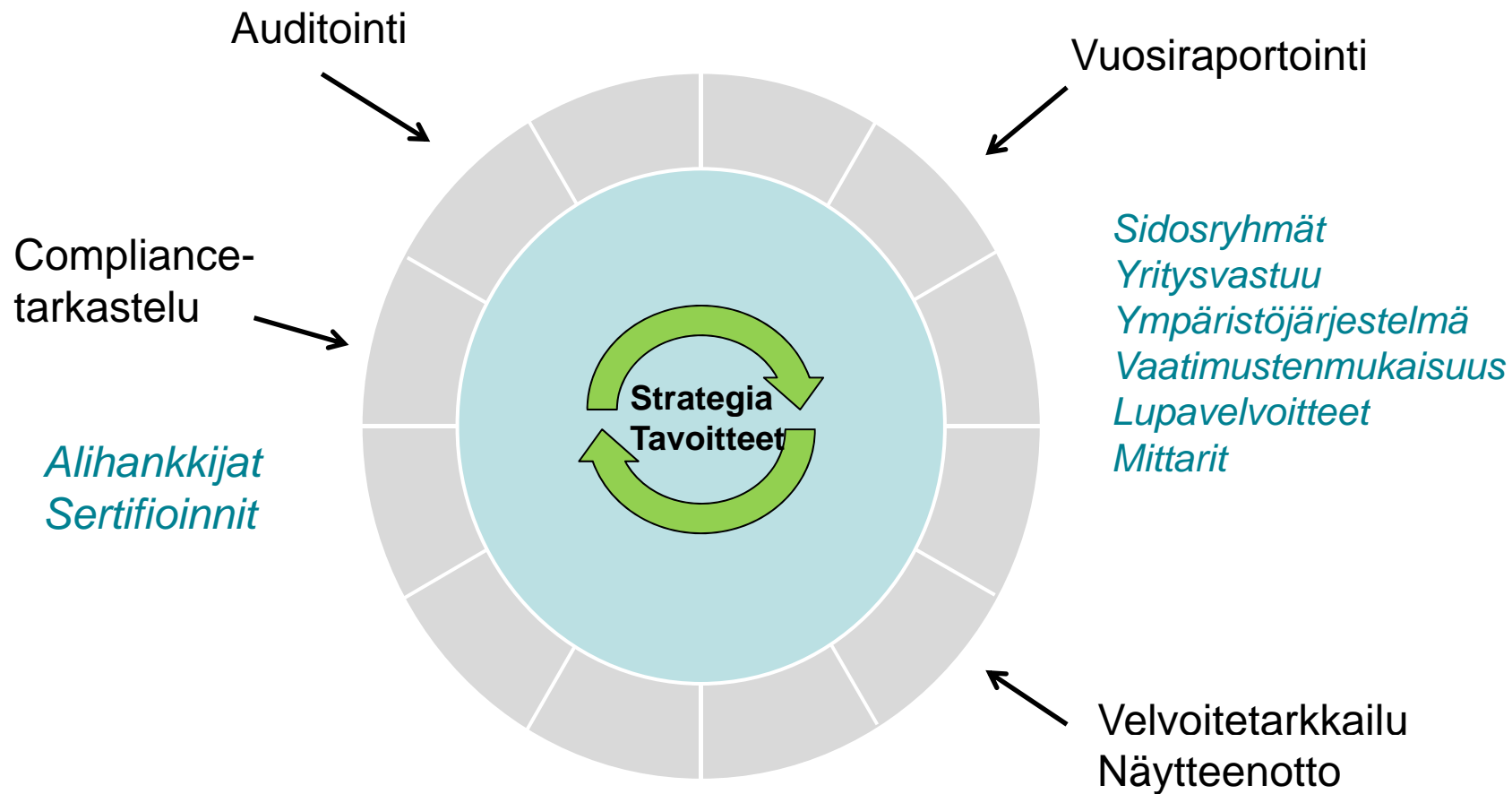

Jäteasiat yritystoiminnan elinkaarissa

Jäteasiat yrityksen vuosikellossa

Uuden jätelainsäädännön voimaantulo / aikataulu

- ❑ 1.5.2012 Jätelaki 646/2011
- ❑ 1.5.2012 Jäteasetus 179/2012
- ❑ 1.5.2013
 - Tuottajavastuuta koskeva luku ja juomapakkausten merkinnät
 - Ilmoitus ammattimaisesta keräyksestä
 - Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma / sen tarkistukset esitettävä lupaviranomaiselle
 - Sopimusperusteista jätteenkuljetusta käyttävän kunnan tehtävä päätös kuljetusjärjestelmästä (siirtymäaika kunnan järjestämään kuljetukseen 3-5 vuotta)
- ❑ 1.5.2014 Tuottajan järjestettävä pakkausjätteiden vastaanotto
- ❑ 1.6.2014 Uudet kunnan vastuulle kuuluvat jätteet luovutettava kunnan jätehuoltoon
- ❑ Lisäksi tullut muutoksia noin 30 muuhun asetukseen.
- ❑ Puhdistamolietettä koskeva sääntely EVIRAlle
- ❑ Vaarallisia jätteitä koskevien säännösten mukauttaminen uuteen kemikaalilainsäädäntöön (CLP-asetus)

Etusijajärjestys

- Raaka-aineiden hankinta
- Tehokas tuotanto
- Pakkaukset

1 Jätteen synnyn vähentäminen

- Valmistusprosessit
- Raaka-aineet

2 Haitallisuuden vähentäminen

- Lajittelu
- Esikäsittely
- Hyötykäyttöskenaariot
- Tuotteistaminen

3 Hyödyntäminen materiaalina

- Polttolaitokset
- Esikäsittely
- Logistiikka

4 Hyödyntäminen energiana

- Vaaralliset jätteet
- Jätteiden käsittely
- Kaatopaikka-rakentaminen

Etusijajärjestys

Suomen jättepolitiikan keskeiset perusteet tiivistyvät jätehierarkiassa, jolla tarkoitetaan jätelaissa määriteltyä jätehuollon tavoitteiden tärkeysjärjestystä:

1. JÄTTEIDEN SYNNYN EHKÄISY:

Raaka-aineiden hankinta
Tehokas tuotanto
Vuokraa/lainaa
Pakkaaminen ja kierrätys

YMPÄRISTÖLUPA
JÄTEAUDITOINTI
YMPÄRISTÖOHJELMAT

2. JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN MATERIAALINA:

Jätteiden lajittelu
Jätteiden esikäsittely
Hyötykäyttöskenaariot
Tuotteistaminen

REACH
JÄTELUOKITTELU
LUVITUS JA YVA

3. JÄTTEIDEN HYÖDYNTÄMINEN ENERGIANA:

Jätteen polttolaitokset
Jätteiden esikäsittely
Logistiikka
Näytteenotto ja tarkkailu
Vaatimustenmukaisuus

LUVITUS
YVA

4. JÄTTEIDEN SIOITTAMINEN KAATOPAIKALLE:

Vaaralliset jätteet
Jätteiden käsittely
Kaatopaikkarakentaminen

KAATOPAIKKAKELPOISUUS-SELVITYKSET
YMPÄRISTÖKATSELMUKSET

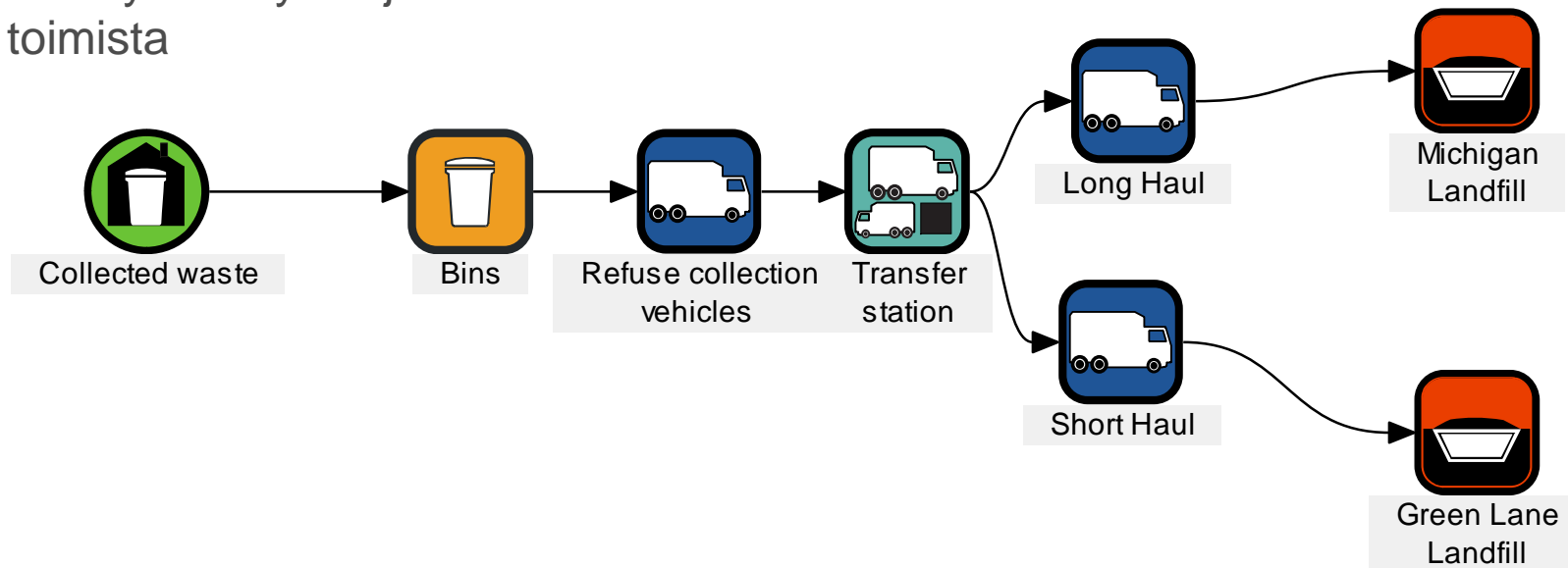
Etusijajärjestys ympäristölupamenettelyssä

Uusi lupa tai ehtojen tarkistus

- Aiempaa perusteellisempi tarkastelu
- Lisää **elinkaariarvioiden** käyttöä
- Materiaalitehokkuus – arvioitava lupahakemuksessa
 - YM:n ohjeita valmisteilla
- Selvitys tehdyistä ja suunnitelluista toimista

Kaikki ympäristölupavelvolliset

- Jätekirjanpito (huom sisältö!)
- Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma annettava 1.5.2013 mennessä

Jäte vai sivutuote

- Jäte – aine tai esine, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä

- Sivutuote:
 - Tuotantoprosessissa syntyvä aine, jonka syntyminen ei ole prosessin ensisijainen tarkoitus, voi olla joko jätettä tai sivutuote
 - Sivutuote voidaan käyttää prosessissa tai myydä markkinoille
 - Jatkokäyttö varmaa ja laillista;
 - Voidaan käyttää suoraan ilman muuta kuin tavalliseksi katsottavaa teollista lisäkasittelyä;

Onko jäte enää jätettä

”End of Waste” – jäte, joka lakannut olemasta jäte

- ❑ on läpikäynyt hyödyntämisprosessin ja soveltuu teknisesti tarkoitukseen
- ❑ ko. uusioraaka-ainetta käytetään yleisesti ko. tarkoitukseen, ja käytölle on olemassa markkinat tai kysyntää
- ❑ käyttö ei aiheuta haitallisia kokonaisvaikutuksia ympäristölle eikä terveydelle
- ❑ kriteerien suunnittelu komissiossa
 - rauta-, Al- ja teräsromu 9.10.2011 alkaen (neuv. päät. 333/2011)
 - vireillä Cu, muovi, keräyspaperi, lasi, komposti,
 - mahdollisesti: tekstiili, muut metallit, purkujäteaggregaatit, tuhkat ja kuonat

Vakuusvaatimukset muuttuneet

Vakuus annettava

- Jätteenkäsittely, kuljetus, välitys
- Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden tuottaja
- Jätteen kansainväliset siirrot
- Vakuudeksi hyväksytään (rahoituslaitoksen) takaus, vakuutus tai pantattu talletus
 - Konsernitakaus tai kunnan vakuussitoumus ei enää riittävä.
- **Ympäristöluvan vakuusvaatimukset tarkistettava** kun haetaan toiminnan muutosta tai lupamääräysten tarkistamista

Valvonta ja seuranta

Omavalvonta

- Jätehuollon seuranta ja valvonta
- Jätehuoltoa tarkkailtava suunnitelmallisesti, puutteet korjattava
- Tarkkailusuunnitelma

Jätteen kuljetusten valvonta

- Hyväksymismenettely
- **Siirtoasiakirjat** (koskee myös rakennus- ja purkujätettä)
- Tiedonantovelvollisuus kiinteistöittäin
- Ilmoitus jätteen ammattimaisesta keräyksestä

Laiminlyöntimaksu

Uhkasakko

Kirjanpitovelvollisuus muuttunut

Kirjanpitovelvollisuus

- Vaarallinen jäte
- Ympäristöluvan alainen TAI
- **Jätettä > 100 t / vuosi**

Sisältö

- Määrä ja ominaisjättemäärä
- Jätenimike ja kuvaus (ominaisuudet ja koostumus)
- Vaarallisen jätteen pääasialliset vaaraominaisuudet
- Jätteen vastaanottajan ja kuljettajan tiedot sekä käsittelytapa
- Säilytettävä 6 vuotta

Rakennus- ja purkujäte, maa-aines

- ❑ Määrän ja haitallisuuden vähentäminen
- ❑ 70 % hyödynnetään 2020
- ❑ Rakennus- ja purkujätteelle erilliskeräys / lajittelu
 - Haltijan vastuulla

Laaditaan

- ❑ Purkusuunnitelma
- ❑ Jätehuoltosuunnitelma
- ❑ Siirtoasiakirjat
- ❑ Rakennushankkeeseen ryhtyvää vastaa

Määritetään

- ❑ Oikeat sijoituspaikat (määrä, laatu)
- ❑ Kaatopaikkakelpoisuus
- ❑ Ympäristökelpoisuus

MARA-asetuksen mukainen sijoituskelpoisuus

- ❑ Edistää jätteiden hyödyntämistä määrittelemällä edellytykset, joiden täytyessä jätteiden käyttöön maarakentamisessa ei tarvita ympäristölupaa.
- ❑ Soveltamisala:
 - Betonimurskeen ja kivihiilen, turpeen ja puuperäisen aineksen polton lentotuhkien ja pohjatuhkien sekä leijupetihiekan laitos- tai ammattimaiseen hyödyntämiseen seuraavissa maarakentamiskohteissa:
 - yleiset tiet, kadut, pyörätiet ja jalkakäytävät sekä niihin välittömästi liittyvät tienpitoa tai liikennettä varten tarpeelliset alueet, pois lukien melusteet;
 - Pysäköintialueet, urheilukentät sekä virkistys- ja urheilualueiden reitit;
 - ratapihat sekä teollisuus-, jätteenkäsittely- ja lentoliikenteen alueiden varastointikentät ja tiet.
- ❑ Jos asetuksen kriteerit eivät täyty, voidaan jätettä hyödyntää ympäristöluvalla

Jätteiden luokittelu

□ CLP-ASETUS 1272/2008

- tuli voimaan 20.1.2009
- seoksille voimaan 1.6.2015
 - Vaaraominaisuuksien tulkinnassa sovelletaan jo nyt CLP-asetuksen liitteessä VI olevassa taulukossa 3.2. säädettyjä raja-arvoja, mikäli ne ovat alhaisempia kuin jäteasetuksessa 179/2012 annetut raja-arvot
 - Raja-arvoja ei sovelleta puhtaisiin metalliseoksiin (lejeerinkeihin), jotka eivät ole vaarallisten aineiden saastuttamia.

Jäteverouudistus

Jäteverolain muutos

- otettiin käyttöön v. 1997.
- tänä vuonna 40 euroa/t jätettä, nousee v. 2013 alussa 50 euroon/t.
- 2011 alusta kaikki kaatopaikat ovat jäteveron piirissä.
- Hyödyntämiseen soveltumattomat jätteet ovat verottomia (ts. kaatopaikalle sijoitettavat jätelajit, joille ei ole korvaavaa teknistä hyödyntämis- tai käsittelyvaihtoehtoa tai joiden hyödyntämisestä aiheutuva haitta olisi hyötyä suurempi, eivät ole verollisia.)

Verottomat alueet/verolain ulkopuoliset alueet

- Välivarastointialueet – 3 vuoden sääntö
- Kompostointialueet
- Maankaatopaikat
- Jätteen hyödyntämiskohteet (muualla kuin kp:lla)
- Pilaantunut maa-aines ei veronalainen
- Kaatopaikalla hyödynnettävä jäte veroton
(poikkeus: lasijäte ja yli 150 mm raekoon betonimurska)
- Siistausliete veroton (vaatii valtioneuvoston luvan)

Orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto

Uudessa valtioneuvoston asetuksessa (luonnosvaiheessa):

- ❑ Rajoitetaan orgaanisen jätteen sijoittamista tavanomaisen jätteen kaatopaikalle vuodesta 2016.
- ❑ Kielto koskisi mm. jätettä, jonka orgaanisen aineksen pitoisuus (TOC:n tai LOI) ylittäisi raja-arvon sisältäen mm.
 - PIMA-maat ja ilmeisesti pilaantuneet sedimentit
 - Rakennusjätettä
 - Puhdistamolietettä
 - Sekalaista puu-, muovi- ja kumijätettä

Ei sovellettaisi mm. seuraaviin jätteisiin

- puhtaat maamassat, kaivannaisjäte, pilaantumaton ruoppausmassaa.
- energiantuotannossa ja jätteenpoltossa syntyvä lento- ja pohjatuuhka, jonka DOC < 800 mg/kg
- metsäteollisuuden soodasakka- sekä kalkkikivi- ja meesajäte, jonka TOC < mutta LOI > 10%

Yhteystiedot

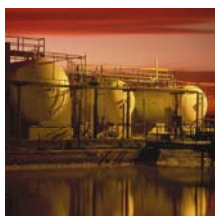

Toimitusjohtaja Kim Brander

Ruosilankuja 3 E, 00390 **Helsinki**
Toimistopäällikkö Soili Simpanen

Apilakatu 13, 20740 **Turku**
Toimistopäällikkö Jarmo Rantala

Kolmionkatu 5, 33900 **Tampere**
Korpintie 8 67100 **Kokkola**
Toimistopäällikkö Erkki Paatonen

Puhelin (vaihde):

(09) 561 7210

Kotisivut:

www.golder.fi

Sähköpostiosoitteet:

etunimi_sukunimi@golder.fi

Golder Associates Oy • (09)5617 210 • www.golder.com
Helsinki • Turku • Tampere • Kokkola

